

Endterm review coalitie 2018-2022

In het coalitieakkoord 2018-2022 hebben de drie coalitiepartijen Opsterlands Belang, Partij van de Arbeid en ChristenUnie afgesproken welke ambities ze willen realiseren. Per afspraak staat kort aangegeven wat de stand van zaken is. Achter elke afspraak staat een van de onderstaande symbolen om de voortgang snel te kunnen zien.

Opgave is afgerond	
Realisatie ligt op schema	
Bijstelling van planning/budget/financiering/organisatie-inzet is noodzakelijk	
Aanpassing van de opgave is noodzakelijk	

Modern besturen

Nr.	Afspraak	Voortgang
1.	<i>Samen met de Raad een nieuwe werkwijze opstellen om de Raad eerder te betrekken bij de besluitvorming in het College.</i> Het college en de raad werken al enige jaren met startnotities. Voor het Uitvoeringsplan energietransitie is een startnotitie behandeld met de gemeenteraad. Daarnaast worden vaker informatiebijeenkomsten georganiseerd voor de raad. Raadsleden worden zo in de beleidsvoorbereidingsfase al geïnformeerd over wat er aankomt en kunnen vragen stellen.	
2.	<i>In gesprek gaan met de raad en de werkgroep lokaal bestuur om de (vergader) werkwijze van de gemeenteraad en de samenwerking tussen college en raad aan te passen aan de ambities van het nieuwe coalitieakkoord.</i> Voor het traject rond de omgevingswet en omgevingsvisie heeft de raad een eigen procesgroep, die ondersteund wordt door de organisatie. Op deze manier wordt de raad gedurende het traject nauw betrokken bij de invoering van de omgevingswet en het opstellen van de omgevingsvisie. De gemeenteraad van Opsterland is daarnaast begonnen met het experiment 'Wolkom yn 'e lobby'. Inwoners en organisaties kunnen hierbij op een informele manier onderwerpen voorleggen aan raadsleden. Door de coronacrisis heeft dit 'raadsplein' slechts een enkele keer plaatsgevonden.	
3.	<i>Ingekomen stukken voor de raad zijn via het Internet voor iedereen te lezen.</i> Dit is nog niet gerealiseerd, maar wordt nader bekeken in aanloop naar de invoering van de Wet open overheid (2022).	
4.	<i>Alle informatiebijeenkomsten van de gemeenteraad zijn openbaar (tenzij....).</i> Het presidium heeft in januari 2019 twee uitgangspunten vastgesteld voor informatiebijeenkomsten: het belang van de raad om goed geïnformeerd te zijn en openbaarheid tenzij het niet kan. De beoordeling van de toegankelijkheid, op grond van de uitgangspunten, ligt bij de initiatiefnemer.	

5.	<i>We gaan werken met projectwethouders op de grote opgaven van de ontwikkelagenda's (duurzaamheid, leefbaarheid, inclusieve samenleving).</i> De drie wethouders in het college van B&W nemen ieder een ontwikkelagenda voor hun rekening.	
6.	<i>Wij geven dorpen de 'right to challenge'.</i> Diverse dorpen hebben taken van de gemeente overgenomen, bijvoorbeeld het onderhoud van openbaar groen. Sinds 1 februari 2021 gelden voor nieuwe initiatieven enkele voorwaarden om vooraf duidelijkheid te scheppen voor initiatiefnemers en gemeente.	
7.	<i>De ambtelijke organisatie gaat nog meer programmagestuurd werken aan de ontwikkelagenda's.</i> Per 1 januari 2019 is Programmasturing ingevoerd in de ambtelijke organisatie. Door de coronacrisis is dit het laatste jaar op een laag pitje komen te staan. In spoor 3 van het lopende organisatieontwikkelingstraject wordt bekeken hoe we hiermee verder gaan.	
8.	<i>We investeren in een cultuur van verantwoordelijkheid, eigenaarschap en proactiviteit in het gemeentehuis.</i> In februari 2020 zijn we gestart met een organisatieontwikkelingstraject, waarin ook aandacht wordt besteed aan versterking van verantwoordelijkheid, eigenaarschap en proactiviteit. Per 1 maart 2021 is de hoofdstructuur van de organisatie aangepast, in het najaar van 2021 wordt de teamstructuur aangepast. In het najaar van 2021 begint ook het traject om met de hele organisatie aan de slag te gaan met de genoemde begrippen en met integraal werken.	

Ontwikkelagenda duurzaamheid

Nr.	Afspraak	Voortgang
9.	<i>Met alle dorpen een lokale duurzaamheidsagenda opstellen om invulling te geven aan 25% energiebesparing en het opwekken van duurzame energie.</i> Er is informatie verzameld ter voorbereiding van de gesprekken met de dorpen. Op basis van diverse bronnen is het energieverbruik per dorp en het hierbij behorende buitengebied vastgesteld. Op basis van provinciale en landelijke studies zijn potentiële bronnen voor het opwekken van hernieuwbare energie en voor warmte inzichtelijk gemaakt. In OWO-verband zijn wij eind 2020 gestart met het opstellen van de Transitievisie warmte. Hiervoor is, in focusgroep-gesprekken, input gevraagd van alle plaatselijke belangen, energiewerkgroepen, lokale coöperaties, woningbouwcorporaties, ondernemers en de agrarische sector. Met een enquête zijn onze inwoners bevroegd. Doelstelling is dat de Transitievisie warmte eind 2021 aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd. De gemeente ondersteunt Wijnjewoude Energieneutraal (WEN), dat deelneemt aan het Programma Aardgasvrije Wijken. Daarnaast heeft de gemeente succesvol een aanvraag ingediend voor de subsidieregeling Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) en het vervolg daarop, de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW). Met deze subsidie van 4,3 miljoen worden projecten georganiseerd waarvan inwoners van de gemeente gebruik kunnen maken.	

10.	<i>De starterslening “vergroenen”.</i> De starterslening wordt gehandhaafd. Aan het verlenen van een starterslening worden duurzaamheidseisen gekoppeld. In december 2019 heeft de gemeenteraad het Uitvoeringsprogramma Energietransitie vastgesteld. Hierin is het vergroenen van de starterslening opgenomen. Een voorstel om de lening aan te passen wordt in het laatste kwartaal van 2021 aan de raad voorgelegd.	
11.	<i>Een duurzaamheidsloket instellen.</i> Opsterland is aangesloten bij het Duurzaam Bouwloket. Inwoners vinden op de website van het loket (www.duurzaambouwloket.nl) veel praktische onafhankelijke informatie en tips over energiebesparing, isolatie en subsidiemogelijkheden. Ze kunnen er telefonisch en via de mail met vragen stellen. In Opsterland zijn energicoaches actief. Voor onze coaches verzorgen wij netwerkbijeenkomsten en (vervolg) opleidingen voor nieuwe coaches. Gekoppeld aan campagnes zullen wij het energieloket de komende jaren verder uitbouwen. In 2021 zijn onder meer twee webinars over het verduurzamen van de eigen woning georganiseerd. Deze zijn goed bezocht en gewaardeerd.	
12.	<i>Onderzoek doen naar de kansen voor geothermie.</i> Geothermie is als optie voor energieopwekking meegenomen in de Warmtetransitievisie, maar er is gebleken dat de Opsterlandse bodem geen kansen biedt voor geothermie.	
13.	<i>Een lobby starten bij de provincie om grootschalige zonne-energieopwekking mogelijk te maken in Opsterland.</i> De gemeente werkt op een groot aantal onderwerpen samen met de provincie, bijvoorbeeld in de Regionale Energiestrategie (RES), en brengt de belangen van Opsterland daarbij onder de aandacht.	
14.	<i>Niet meewerken aan proefboringen naar gas middels fracking.</i> Dit is niet aan de orde geweest.	n.v.t.
15.	<i>Biovergisters verbieden.</i> Een aanvraag is niet aan de orde geweest.	n.v.t.
16.	<i>Duurzaamheidseisen stellen aan nieuwbouw.</i> Voor nieuwbouw van woningen is het Bouwbesluit leidend. Marktpartijen en particuliere woningbouwers zijn gestimuleerd meer energiebesparende maatregelen te treffen dan in het Bouwbesluit staat aangegeven. Particuliere bouwers hebben onder meer gebruik kunnen maken van 'Advies op maat' en de subsidieregeling zonneboilers..	
17.	<i>Zelf het goede voorbeeld geven als gemeente (op het gebied van duurzaamheid).</i> Samen met Ooststellingwerf en Weststellingwerf hebben we een aantal jaren geleden in het beleid vastgelegd dat we 100% duurzaam inkopen. In de praktijk blijkt het lastig om hier volledig aan te voldoen. Door intern meer aandacht te geven aan duurzaam inkopen komen we steeds dichterbij ons beleid om ook daadwerkelijk 100% duurzaam in te kopen. We kopen zoveel mogelijk lokaal in, zowel goederen als diensten. Voor het onderhoud van de openbare ruimte gebruiken we steeds meer elektrische apparaten en voertuigen. Daarnaast worden gemeentelijke gebouwen verduurzaamd.	

18.	<i>We inventariseren en beschermen de groene en cultuurhistorische structuren (boomwallen, microreliëf, archeologisch) in het buitengebied.</i> In samenwerking met de provincie is gewerkt aan de verdiepingsslag van de archeologische waardenkaart voor het grondgebied van Opsterland. Op basis daarvan kunnen keuzes rond archeologie worden gemaakt en vertaald in de nieuwe Omgevingsvisie en Omgevingsplannen. Met betrokken vrijwilligersorganisaties is overleg. We zijn trots op ons erfgoed en hebben er oog voor. Bij het opstellen van de Omgevingsvisie is "Identiteit & Erfgoed" een van de leidende thema's. Er is een overzichtskaart opgesteld met landschappelijke en groene cultuurhistorische elementen. Een mogelijk beschermingsregime moet nog vastgesteld worden.	
19.	<i>Bij de provincie dringen we aan op het afmaken van het ROM-project, inclusief de toegezegde financiën.</i> Voor het voormalige ROM-project is de gebiedscommissie Koningsdiep verantwoordelijk voor de uitvoering van diverse natuurontwikkelingsplannen. Deze plannen leveren een bijdrage aan fijn kunnen wonen en leven, en draagt ook bij aan recreatie en toerisme. We hebben aan Gedeputeerde Staten schriftelijk onze zorgen geuit over de voorgenomen bezuiniging van de provincie op natuur en mogelijke consequenties voor het project. De bezuinigingen raken het project Koningsdiep niet.	
20.	<i>Wij spannen ons maximaal in om bij leegstaande boerderijen de bestemming zo te wijzigen, dat er meerdere woningen kunnen worden gebouwd. Dit voorziet in de behoefte aan woningen en is goed voor het landschap. Dit geldt bijvoorbeeld voor de door de provincie opgekochte boerenbedrijven in 't ROM-gebied. Met de opbrengst kan verder uitvoering gegeven kan worden aan de ROM-plannen rondom het Koningsdiep.</i> Er zijn geen concrete verzoeken ontvangen voor een herinvulling van leegstaande (oorspronkelijke) boerderijen met meerdere woningen.	n.v.t.
21.	<i>We beheren onze bermen zodanig dat de biodiversiteit maximaal toeneemt.</i> Er is geïnventariseerd waar kansen zijn voor het vergroten van de biodiversiteit. Hierbij wordt gekeken naar een meer gefaseerd beheer en onderhoud van het openbaar groen en mogelijk andere wijze van onderhoud om de biodiversiteit toe te laten nemen. Bijvoorbeeld het laten liggen van snoeihout (op rillen leggen) in bredere groenstroken en houtsingels, en het ecologisch beheren (minder vaak maaien) van gazons. Ook wordt het areaal van de bermen voor een groter gedeelte ecologisch beheerd. In 2020 is in overleg met de natuurverenigingen een derde van het areaal gazons extensief beheerd. Dit is een verdere impuls voor het vergroten van de biodiversiteit. In overleg met de dorpen wordt gekeken waar het openbaar groen diverser ingericht en/of beheerd kan worden.	
22.	<i>We voeren op collegeniveau structureel overleg met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Fryske Gea om al samenwerkend op sociaal, milieu en natuurgebied ons landschap duurzaam te behouden.</i> Wij voeren jaarlijks op beheerniveau overleg met de grote terrein beherende organisaties om op de hoogte te zijn van elkaars plannen en ontwikkelingen en een goede onderlinge afstemming te hebben. Indien nodig wordt een bestuurlijk overleg ingepland.	

23.	<i>Bij noodzakelijke bomenkap planten wij waar mogelijk en wenselijk nieuwe bomen terug, rekening houdend met het gevarieerde Opsterlandse landschap.</i> Bomenbeleidsplan is vastgesteld. Regelgeving in aanpassing APV volgt. Wanneer de boven- en ondergrondse ruimte voor het planten van nieuwe bomen in voldoende mate aanwezig is, worden bij een noodzakelijk kap een of meer nieuwe bomen teruggeplant. Dit betekent niet dat er altijd 1-op-1 wordt teruggeplant, het kan ook minder of meer zijn. Daarbij wordt gekeken naar ziekteresistente soorten en soorten die de biodiversiteit bevorderen.	
24.	<i>(Agrarische) bebouwing in 't buitengebied blijft mogelijk, maar dient wel te passen in het landschap, bijvoorbeeld door de aanleg van boomwallen.</i> Geen opmerkingen.	
25.	<i>Wij bevorderen natuurinclusieve landbouw.</i> Wij sluiten aan bij de provincie Fryslân op weg naar een duurzame, natuurinclusieve landbouw in 2025 en ondersteunen de landbouwdeals. Het Deltaplan Biodiversiteitsherstel kan ons en onze partners ondersteunen. Bij het jaarlijkse overleg tussen gemeente en landbouw (Kritecommissie) wordt dit geagendeerd.	

Ontwikkelagenda Leefbaarheid

Nr.	Afspraak	Voortgang
26.	<i>De dorpen uit te dagen met goede plannen te komen, het liefst zodanig dat de ruimtelijke kwaliteit van een dorp verbetert en leegstaande gebouwen een nieuwe bestemming krijgen.</i> In de woonvisie staat aangegeven dat woningbouw met name zal plaatsvinden in de vier grote dorpen Gorredijk, Ureterp, Beetsterzwaag en Bakkeveen. In de andere dorpen vindt alleen uitbreiding met woningen plaats wanneer er een aantoonbare behoefte is. Verschillende dorpen en initiatiefnemers hebben plannen voor woningbouw voorgelegd aan de gemeente. Met deze dorpen en initiatiefnemers heeft overleg plaatsgevonden over de mogelijkheden. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot concrete plannen waaraan planologische medewerking is dan wel zal worden verleend. In het kader van de Regiodeal Zuidoost-Friesland wordt gewerkt aan versterking van de brede welvaart. Een deel van de middelen uit de Regiodeal is bestemd voor verbetering van de (ruimtelijke) kwaliteit in Gorredijk (Geweldig Gorredijk) en Bakkeveen (De Brink).	
27.	<i>De dorpen meer verantwoordelijkheid te geven bij het in stand houden van de voorzieningen in het dorp, bijvoorbeeld in een stichtingsvorm.</i> In 2021 wordt de notitie Vastgoedbeleid aangeboden ter bespreking en besluitvorming. In 2019 is er een verkenning gedaan naar de mogelijkheid om gebouwen in een stichting onder te brengen. Deze vraag wordt meegenomen in het vastgoedbeleid voor alle gebouwen die de gemeente in eigendom heeft.	
28.	<i>Actualiseren van de Woonvisie.</i> De Woonvisie wordt in 2021 geactualiseerd.	

29.	<i>Faciliteren van goed onderbouwde woonplannen uit dorpen.</i> Zie afspraak nr. 26.	
30.	<i>Handhaven (en mogelijk) uitbreiden van het systeem van “vergroende” startersleningen.</i> De starterslening wordt gehandhaafd. Aan het verlenen van een starterslening worden duurzaamheidseisen gekoppeld. De gemeenteraad heeft het Uitvoeringsprogramma Energietransitie vastgesteld. Hierin is het vergroenen van de starterslening opgenomen. Zie ook afspraak nr. 10.	
31.	<i>Bouwen voor ouderen zodat oud én jong in 't eigen dorp kan blijven wonen.</i> Wij hebben ingezet op nieuwbouwwoningen voor ouderen (levensloopbestendige woningen). Daarnaast hebben wij voorlichting gegeven aan met name oudere inwoners om hun woning aan te passen om er langer zelfstandig te kunnen blijven wonen. Daarvoor zijn de verzilverlening en de blijverslening ingevoerd.	
32.	<i>Goed bereikbare voorzieningen voor sport en onderwijs.</i> Deze voorzieningen zijn voor de inwoners goed bereikbaar.	
33.	<i>Verruimen van de dorpsbudgetten.</i> Er is in 2019 € 3.000 extra dorpsbudget over de dorpen verdeeld.	
34.	<i>De ozb die geheven wordt over sportvoorzieningen en dorpshuizen compenseren.</i> In 2021 is een subsidieregeling vastgesteld voor de compensatie van de onroerendezaakbelastingen van dorpshuizen en sportvoorzieningen in de jaren 2021 en 2022.	
35.	<i>Geen leges heffen over vergunningen voor kleinschalige evenementen.</i> In de APV is een vergunningplicht opgenomen voor evenementen. Hiervoor zijn leges verschuldigd. Voor kleine evenementen (minder dan 500 mensen) is alleen een melding nodig en hiervoor hoeven geen leges betaald te worden.	
36.	<i>Dorpsregisseurs aanstellen, die de dorpen ondersteunen bij het maken van plannen.</i> In het voorjaar van 2019 is besloten om te bezuinigen op het budget voor onderzoek naar dorpsregisseurs. Om de verbinding tussen de gemeente en dorpen te verbeteren is op 1 februari 2021 een dorpencoördinator begonnen.	

Ontwikkelagenda Inclusieve samenleving

Nr.	Afspraak	Voortgang
37.	<i>Een sociale ontwikkelagenda opstellen en deze dynamisch onderhouden.</i> In september 2019 is de Ontwikkelagenda Inclusieve samenleving vastgesteld door de raad.	

38.	<i>Een integrale aanpak binnen het totale sociale domein (1 gezin, 1 plan, 1 regisseur).</i> In het sociaal domein staan we voor de opdracht om er voor te zorgen dat de zorg ook in de toekomst betaalbaar blijft. Daarvoor is het nodig om te transformeren en de kosten omlaag te brengen. Bij de transformatie van het Sociaal Domein ligt het accent op preventie, het voorkomen en verminderen van zwaardere zorg, het versterken van zelfredzaamheid en eigen kracht van de inwoners en ruimte voor eigen initiatieven van inwoners. De gemeente initieert het transformatieproces en transformeert zelf ook mee. Dit doen we door zoveel mogelijk integraal beleid te voeren, andere vormen van financiering te onderzoeken, meer ruimte voor initiatieven van onderop te bieden en samenwerkingen met andere organisaties aan te gaan. Onderdeel daarvan is zoveel mogelijk te werken met het principe één gezin, één plan, één regisseur.	
39.	<i>Gebiedsteams worden verantwoordelijk voor Jeugdzorg, Wmo én de Participatiewet.</i> In 2019 is de 'integrale samenwerking' versterkt, vooral door processen op elkaar af te stemmen en door meer samen te doen. In de nieuwe teamstructuur van de organisatie, die in het najaar van 2021 wordt ingevoerd, komen de medewerkers voor de onderwerpen Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet in één team.	
40.	<i>In de jeugdzorg meer inzetten op preventie en daarbij een koppeling te maken met de beleidsterreinen sport en cultuur;</i> Er wordt op gemeentelijke niveau gewerkt aan de afronding van een integrale meerjarige Preventie Agenda. We bevorderen de gezondheid van jong en oud door de inzet van Sûn Opsterlân op scholen, in de dorpen en door in te zetten op gezonde (sport)kantines. Op provinciaal niveau maakt SDF afspraken met zorgverzekeraars over preventieve activiteiten.	
41.	<i>Re-integratie besteden we niet uit aan een commerciële organisatie, maar voeren we zelf of in samenwerking met Caparis uit.</i> Wij hebben het re-integratieplan Meteen in Beweging opgesteld. Van hieruit activeren wij uitkeringsgerechtigden zo spoedig mogelijk via workshops, speeddates, bemiddeling, re-integratietrajecten, eigen begeleiding, werkervaringsplekken, et cetera. Dit doen wij vanuit de aanpakken Werkplein, Participatieplein en Taalplein. Afhankelijk van iemands positie ten opzichte van de arbeidsmarkt wordt ondersteuning op maat geboden. In 2019 is het uitkeringsbestand met 5% afgenomen ten opzichte van 2018.	
42.	<i>Onderzoeken of het mogelijk is als gemeente een eigen werkbedrijf te starten.</i> Met Caparis hebben we al de beschikking over een goed leer-werkbedrijf, waar veel ontwikkelpotentie in zit. Een gemeentelijk initiatief daarnaast heeft geen toegevoegde waarde.	
43.	<i>Het aantal uren tegenprestatie uitbreiden, dat bijstandsgerechtigden verrichten aan vrijwilligerswerk (van 2 uur per maand naar 4 uur per week).</i> Er is een analyse uitgevoerd binnen de bestaande doelgroep om een beeld te krijgen van het aantal personen dat reeds een tegenprestatie levert. Het percentage ligt op 73 procent. Daarin is breder gekeken dan alleen vrijwilligerswerk. Aan de hand van deze analyse wordt verder bepaald bij welke doelgroepen nog (extra) stappen gezet kunnen worden.	

44.	<i>We zorgen dat de gemeente minimaal 5% arbeidsgehandicapten in dienst heeft.</i> In Opsterland hebben wij ons aandeel voor arbeidsgehandicapten gehaald. Wij zetten bijvoorbeeld medewerkers van Caparis in bij team Uitvoering en bij de schoonmaak van gemeentelijke gebouwen.	
45.	<i>Handhaving van het armoedebeleid en het Kindpakket.</i> In 2020 is vanuit de schuldhelpverlening extra ingezet op vroeg signalering van schulden. Dit vooruitlopende op de nieuwe wet schulddienstverlening die dit jaar van kracht is gegaan. We hebben afspraken gemaakt over de manier waarop wij van bepaalde partijen, zoals zorgverzekeraars en verhuurders, vroegtijdig signalen van betalingsachterstanden ontvangen. Het Kindpakket is nog steeds van kracht en blijven we inzetten voor de doelgroep.	
46.	<i>Innovatieve bestrijding van eenzaamheid wordt een speerpunt.</i> De signalering en aanpak van eenzaamheid is belegd binnen het gebiedsteam. Er is een plan van aanpak gemaakt om dit verder ter uit te werken. Eenzaamheid is ook een van de speerpunten in de Preventie Agenda 2021-2030.	
47.	<i>Een actieve en brede lobby voor meer rijksmiddelen voor het sociale domein.</i> Via de VNG, de P10 en zeker ook vanuit Opsterland zelf wordt actief gelobbyd voor meer rijksmiddelen voor het sociaal domein. We blijven hierop inzetten en hebben via deelname aan o.a. de Visitatiecommissie Financiële Beheersing Sociaal Domein ook een onderbouwing in onze inrichting in relatie tot tekorten.	
48.	<i>“Bevriezen” en beheersen van de kosten in het sociaal domein door sterk in te zetten op kostenbesparing, efficiëntere bedrijfsvoering, verbetering van de samenwerking in de keten en “ontschotting” van budgetten binnen dit domein.</i> Door een set van bezuinigingsmaatregelen is in 2020 een forse stap gemaakt in het terugdringen van de kosten in het sociaal domein. Prijsstijgingen, herverdeling van het Gemeentefonds en het effect van Corona geven in 2021 opnieuw onzekerheden. We blijven daarom inzetten op de reeds ingezette maatregelen om de beheersing van de kosten te realiseren en doen dit gemeentebreed.	

Andere thema's

In hoofdstuk 4 van het coalitieakkoord worden de overige thema's behandeld. Voor deze thema's zijn uit de tekst van het coalitieakkoord onderstaande afspraken gehaald.

Nr.	Afspraak	Voortgang
	Dienstverlening	
49.	<i>In de komende periode stellen we een digitaliseringsagenda op, waarbij ons uitgangspunt is dat we niet achter willen lopen, maar ook niet vooraan in de kopgroep hoeven mee te sprinten.</i> In 2020 is er visie online dienstverlening vastgesteld. Hierin zijn ambities opgenomen op het gebied van digitale dienstverlening, website en toegankelijkheid. De implementatie van deze visie vindt grotendeels in 2021 plaats. Daarnaast is begin 2019 de Burgerview van iBurgerzaken (nieuwe PinkRoccade applicatie t.b.v. burgerzakenproducten) online gekomen. Hiermee is het voor	

	inwoners mogelijk om online een voorgenomen huwelijk te melden, verhuizingen door te geven en diverse uittreksels op te vragen. Tevens is de applicatie iVerkiezingen in gebruik genomen, waardoor inwoners online een kiezerspas en volmachtbewijs kunnen aanvragen. Aanvullend zijn er nog diverse producten beschikbaar gekomen (via webformulieren in eigen beheer gebouwd), zoals het online aanvragen van een subsidie voor cultuurpromotie, doorgeven van een wijziging in de gemeentetoeslag peuteropvang en het aanvragen van een gehandicaptenparkeerplaats.	
50.	Veiligheid <i>In 2018 wordt het nieuwe integrale veiligheidsbeleid vastgesteld. Wij willen dat de hele raad bij het opstellen van dit beleid betrokken wordt, zodat we samen prioriteiten kunnen stellen.</i> De raad heeft in eerste instantie prioriteiten voor het veiligheidsbeleid vastgesteld. Daarna is het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 in 2019 vastgesteld door de raad.	
51.	Verkeer en vervoer <i>De 16 dorpen moeten goed toegankelijk zijn en openbaar vervoer moet voor alle inwoners beschikbaar zijn.</i> De Provincie heeft gesprekken gevoerd met alle dorpen in de gemeente. Gezamenlijk is gekeken hoe er na 2022 met het openbaar vervoer in de dorpen wordt omgegaan. De kleine dorpen worden gestimuleerd om alvast na te denken hoe zij zelf invulling gaan geven aan het toekomstige openbaar vervoer.	
52.	<i>Uitgangspunt is dat dorpskommen fiets- en kindvriendelijk worden ingericht. De auto is te gast in onze dorpen. In dorpen met scholen, zoals Ureterp en wellicht ook Beetsterzwaag, zullen daarom opvallend verlichte zebrapaden verschijnen.</i> Bij het oplossen van verkeerstechnische knelpunten hanteren we daar waar mogelijk de Shared Space benadering. Volgens dit concept komt het (auto)verkeer dan op een meer gelijke voet te staan met de overige gebruikers en functies in de openbare ruimte. Er zijn twee zebrapaden aangebracht in Ureterp, waarvan één verlicht.	
53.	<i>Gemeenteraadsleden worden vaak aangesproken op de staat van wegen. De gemeenteraad gaat daarom zelf jaarlijks de lijst van wegen die opgeknapt worden, vaststellen.</i> Het college heeft de raad geïnformeerd over de onderhoudsplanning van de wegen.	
54.	<i>Het streven is de vele bermen in Opsterland ecologisch te gaan beheren.</i> Zie afspraak nr. 21.	
55.	<i>Het beeldkwaliteitsplan wordt op korte termijn opnieuw door de raad vastgesteld.</i> De raad heeft in 2021 het nieuwe beeldkwaliteitsplan vastgesteld.	

62.	<i>We willen onderzoeken of wij, net als bijvoorbeeld de gemeente Smallingerland, een sportbedrijf kunnen oprichten, waarin we alle sportaccommodaties onderbrengen.</i> We hebben dit onderzocht en zijn tot de conclusie gekomen dat de oprichting van een sportbedrijf geen financieel voordeel oplevert voor de gemeente.	
63.	Cultuur <i>Wij willen het huidige cultuurbeleid voortzetten: een onderscheidend cultureel aanbod voor volwassenen én kinderen.</i> Het cultuurbeleid uit de vorige coalitieperiode is voortgezet.	
64.	<i>Met cultuureducatie stimuleren we de culturele ontwikkeling van kinderen.</i> In 2019 is de nieuwe subsidieregeling Cultuureducatie voor het primair onderwijs van start gegaan. De subsidie voor de uitvoering van de culturele en muzikale vorming van kinderen, en daarmee ook de verantwoordelijkheid voor de uitvoering, is overgegaan naar de scholen zelf. Een van de doelen voor het basisonderwijs is om voor culturele vorming en muziekonderwijs meer samen te werken met de lokale (muziek)verenigingen. De gemeente heeft daarnaast de aanstelling van een cultuurcoach voor het basisonderwijs via Keunstwurk gefaciliteerd.	
65.	Recreatie en toerisme <i>We willen Opsterland verder blijven ontwikkelen als een aantrekkelijke groene gemeente, waar het goed vertoeven is.</i> Gezamenlijk met de andere gemeenten in Zuidoost-Friesland is het project Ervaren en Turf voortgezet. Met dit project zijn verschillende elementen gerealiseerd, waaronder dertig rustpunten, tien digitale beleefroutes door de regio, ontwikkeling van diverse toeristische overstappunten en een inventarisatie om de atb-, men- en ruiterroutes door te ontwikkelen. Daarnaast leggen we samen met de Stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost-Friesland de focus op informatievoorziening en gastheerschap. In dat kader zijn onder andere een regionale website en verhaallijnen ontwikkeld en hebben met regelmaat ondernemersbijeenkomsten en workshops plaatsgevonden. Ook zet de stichting de regio verder op de kaart door middel van bijvoorbeeld persreizen en ontwikkeling van kaart- en promotiemateriaal.	
66.	<i>De relatie met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en It Fryske Gea wordt geïntensiveerd om de staat van de fietspaden te verbeteren.</i> De gemeente werkt samen met terreinbeheerorganisaties Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten en de Provincie aan een plan om de staat van onderhoud van de fietspaden in Wijnjewoude en Bakkeveen te verbeteren. Hierbij worden de plaatselijk belangen nauw betrokken.	
67.	Openbaar groen <i>Dorpen/wijken/straten mogen de gemeente uitdagen als zij denken dat ze bepaalde taken beter kunnen uitvoeren dan de gemeente (right to challenge).</i> Zie de opmerking bij afspraak nr. 6.	

68.	Bouwen, wonen en gronden <i>De omgevingsvisie moet de komende beleidsperiode worden geactualiseerd vanwege de nieuwe omgevingswet.</i> De nieuwe omgevingsvisie dient direct na invoering van de nieuwe omgevingswet te worden vastgesteld. De wet gaat naar verwachting op 1 juli 2022 in. De planning is dat de ontwerpvisie in juni 2022 klaar is en dat de raad deze in oktober/november 2022 vaststelt.	
-----	---	---